

‘Leven is **leren** van andere mensen’

Interviewer Coen Verbraak leert veel van de personen die hij in **Over leven** interviewt over het omgaan met ingrijpende gebeurtenissen. ‘De dood fascineert me al zolang ik leef.’

TEKST: BRAM DE GRAAF, BEELD: HUMAN, MO BARENDIS

Het is maandagochtend. Zoals altijd was het een kort weekend voor Coen Verbraak. “Weekenden bestaan niet in mijn vak”, zegt hij met een lach. “Elke zaterdagmiddag presenteer ik mijn radioprogramma *De publieke tribune*. Omdat mijn vriendin op zondag niet hoeft te werken, probeer ik het dan rustig aan te doen. Eigenlijk ben ik altijd bezig. Omdat ik het allemaal ontzettend leuk vind, voelt het niet als werk.”

Hoe ontspan jij?

“Elke dag speel ik een poosje piano, mijn grote hobby. Op de middelbare school zat ik in een bandje, Puntgaaf heetten we, waarmee ik wereldberoemd dacht te worden. Daarom deed ik wat langer over die school. Daarnaast een beetje sporten om in vorm te blijven en ik spreek regelmatig af met vrienden voor een kop koffie of lunch. Praten we bij.”

Praten jullie over koetjes en kalfjes of ben je dan nog steeds aan het interviewen?

“Vrienden vragen me inderdaad wel eens: ‘Is dit een interview of een gewoon

gesprek?’ Ik ben gewoon zo, ik wil altijd dingen weten. Ik was erg blij dat er een vak bleek te bestaan waarin ik mijn nieuwsgierigheid kon kanaliseren: de journalistiek. Al vind ik over koetjes en kalfjes praten ook hartstikke leuk.”

‘Over leven’ gaat bepaald niet over koetjes en kalfjes. Hoe kwam je ooit op het idee voor dit programma?

“Een van de essentieelste vragen van het leven vind ik: wat houdt mensen op de been als het tegengit? Bijvoorbeeld als ze een ramp hebben overleefd of op jonge leeftijd hun ouders zijn kwijtgeraakt. Daarover maakte ik een interviewserie voor de Volkskrant en dat werd in 2022 een tv-serie voor Human. Het past perfect bij deze niet-religieuze omroep. Waar halen mensen kracht vandaan als ze niet kunnen terugvallen op een heilig boek? Het thema fascineert me mijn hele leven. Het is onuitputtelijk.”

De reekt begint met een documentaire over de in 2023 overleden journaliste Clairy Polak. Vanwaar deze speciale aflevering over haar?

“Ze was een bijzonder persoon en een bijzondere collega. De laatste jaren van haar leven had ze borstkanker, maar vertelde dat aan niemand. Ze droeg het helemaal alleen en liet zich niet behandelen. Zonder iemand op de hoogte te stellen, stapte ze uit het leven. Een ongelooflijk indringend verhaal. Ik begrijp het als mensen het niet aan de grote klok hangen als ze ziek zijn, maar er is toch altijd wel één persoon met wie je dat wil delen? Al is het maar om een beetje troost te krijgen. Haar man Nico, met wie ze erg gelukkig was, had dementie. Toen ze hoorde dat ze ongeneeslijk ziek was, moet ze gedacht hebben: Nico gaat toch ook dood, wat heeft het leven nog voor zin?”

Wat raakte je het meest uit haar verhaal?

“Hoewel het getuigt van enorme kracht, moet er tegelijkertijd sprake zijn van grote eenzaamheid, lijkt me. Het is voor mij een angstbeeld dat er niemand aan mijn sterfbed zit. Ik vind haar keuze onbegrijpelijk, maar hij past wel bij haar. Ze ging altijd haar eigen weg, was enig kind en had zelf geen kinderen.” >

'Nadenken over die **grote vragen** heeft er bij mij altijd in gezeten'

Wat leer je van zulke verhalen?

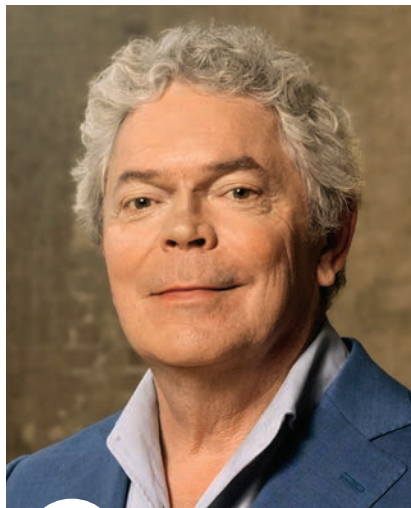
"Leven is leren van gebeurtenissen en van andere mensen. Zo kom je elke dag meer te weten over hoe je met dingen kunt omgaan. In *Over leven* interview ik Noraly Beyer. Ik had haar en haar vriend Joost Prinsen enkele maanden voor zijn overlijden al gesproken voor Volkskrant Magazine. Ik werd helemaal warm van de romance tussen hen. Ze was voor hem lang alleen geweest. En nu is ze hem kwijt. Hoe voorkom je dat je dan niet verdrinkt in verdriet? Daarover kon ze indrukwekkend vertellen."

Doet praten over leven en dood ook iets met je eigen gevoel van sterfelijkheid?

"Zeker. Ik heb daar altijd al over nagedacht. De eerste negen maanden van mijn leven lag ik in het ziekenhuis. In het begin wisten ze niet precies wat me mankeerde. Uiteindelijk bleek het zoutgehalte in mijn lichaam veel te laag, ik droogde steeds verder uit. Nu ben ik met een pilletje per dag geholpen, maar tot mijn twaalfde verbleef ik jaarlijks periodes in ziekenhuizen, soms wel zes weken achter elkaar. Ik was een jaar of acht toen ik een kamer deelde met een ander jongetje. Op een avond lagen we nog wat te kletsen en vroeg hij: 'Denk je wel eens na over de dood?' Daarop had ik geen antwoord. De volgende ochtend was zijn bed leeg; hij was die nacht overleden. Ik dacht: lig ik op de kamer van jongetjes die gaan sterven? Dat denken over de dood is nooit weggegaan. Ik begreep al jong dat het een realiteit was waarmee je moet leven. En dat je dus iets van dat leven moet maken."

Verklaart dat je enorme drive?

"Het heeft er absoluut mee te maken. Ik werk heel hard, omdat ik het gevoel heb: ik moet nu mooie dingen maken, want over twintig jaar kan dat niet meer. Ik vind het fijn om te doen en ik hoop dat anderen er iets aan hebben. Het nadenken over die grote vragen heeft er bij mij altijd in gezeten. Al was het niet iets wat ik met mijn ouders besprak. Toen ik ze

PASPOORT

NAAM Coenraad (Coen) Verbraak.

GEBOREN Amsterdam,

14 augustus 1965

PRIVÉ Heeft een relatie en een zoon uit een eerder huwelijk

OPLEIDING Studeerde van 1986 tot 1993 geschiedenis in Groningen

CARRIÈRE Al vanaf zijn studententijd schrijft Verbraak voor kranten en tijdschriften als *Vrij Nederland*, *HP/De Tijd*, de *Volkskrant* en *NRC* en maakt hij radioprogramma's. Is sinds 1997 ook op televisie (onder andere *Kijken in de ziel*,

In de beste families, *Onze jongens op Java* en, sinds 2022, *Over leven*).

Presenteert wekelijks het *Human-radioprogramma De publieke tribune*. Schreef ruim twintig boeken en won voor zijn interviews onder meer driemaal de *Sonja Barend Award*.

het verhaal van dat jongetje een paar jaar geleden voor het eerst vertelde, waren ze verbaasd en geschokt. Best raar natuurlijk dat ik het niet eerder met ze had gedeeld."

Aan de relatie met zijn ouders lag het niet: Coen had een fijne jeugd. Hij was de middelste in een gezin met drie kinderen, en de enige jongen. Zijn beide ouders overleden vorig jaar. "Ik heb ze lang gehad; mijn vader is 93 geworden, mijn moeder bijna 95. Ze hebben tot het laatst zelfstandig gewoond. Ik moet er erg aan wennen dat ze er niet meer zijn. Op zondag ging ik vaak even bij ze langs. Het is toch een raar gat waarin je dan valt. De avond voor mijn zestigste verjaardag, waarop ik normaliter een feestje zou geven, waakte ik naast mijn moeders kist."

Neem je die ervaring mee in je interviews?

"Natuurlijk. Als iemand me nu over de dood van een ouder vertelt, begrijp ik dat beter. Toen ik vader werd en mensen me vertelden over een kind dat ze waren verloren, kreeg ik zelf ook tranen in mijn ogen. Hoe ouder ik word, hoe meer ik meemaak en hoe meer ik herken in de verhalen van anderen. Meer levenservaring maakt me een betere interviewer."

In 'Over leven' stel je iedereen de vraag: 'Wat maakt uw leven de moeite waard?' Wat is jouw antwoord daarop?

"Contact met andere mensen en het goed hebben met elkaar. Een paar echte vrienden, een goede relatie met mijn partner en fijn contact met mijn kind. Als ik dat voor elkaar heb, is het leven meer dan de moeite waard."

En alle lof en prijzen die je krijgt?

"Die waardering is natuurlijk fijn, maar voor mijn levensgeluk zijn prijzen totaal irrelevant."

> OVER LEVEN | ZATERDAG | NPO 2 | HUMAN | 20.30